

Keski-Suomen ELY-keskus
Kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi

19.03.2020
KSL/41/03.12.00/2020

Viite: Lausuntopyyntöne 14.2.2020

LAUSUNTO LAUKAAN KUHANKOSKEN SOTILASVIRKATALON SUOJELEMISESTA RAKENNUSPERINNÖN SUOJELEMISESTA ANNETUN LAIN NOJALLA

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Keski-Suomen liiton lausuntoa Laukaan Kuhankosken sotilasvirkatalon (410-406-16-42), Kantolantie 442, suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla. ELY-keskuksen vireille panema suojeluprosessi koskee koko Kuhankosken sotilasvirkatalon aluetta. Lausuntopyynnön liitteenä on museoviraston lausunto 2.1.2019. Lausunnossaan museovirasto ehdottaa Päivälän ja Muurahaisen rakennuksia suojeltavaksi lain nojalla sekä Mäntylän ja Onnelan rakennusten säilymisen turvaamista asemakaavoituksessa. Lisäksi museoviraston mainitsee lukuisia muita alueen rakennuksia, joiden ominaispiirteiden säilyminen on tarkemmin määriteltävä asemakaavoituksessa. Alueella ei ole voimassa olevia yleis- eikä asemakaavoja.

Keski-Suomen maakuntakaava on tullut lainvoimaiseksi Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 28.1.2020. Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:n mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.

Kuhankosken virkatalon alue on maakuntakaavassa biotalouteen tukeutuvaa aluetta, jonka suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä. Lisäksi alueella on voimassa kulttuuriympäristön vetovoima-alueen kehittämisperiaatemerkintä. Merkinnällä osoitetaan maakunnan kulttuuriympäristön monimuotoiset aluekeskittymät. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään kulttuuriympäristöjen kestäväää käyttöä ja hoitoa. Maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä koskee maakuntakaavan koko maakuntaa koskeva Kulttuuriympäristö -määräys, jonka mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tunnetut muinaisjäännökset ja maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet sekä arvokkaat perinnemaisemat. Ajantasainen tieto on tarkistettava museoviranomaiselta ja perinnemaisemien osalta toimivaltaiselta viranomaiselta. Maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on esitetty maakuntakaavan alueluettelossa.

Kuhankosken sotilasvirkatalon ja koulukodin kulttuuriympäristö sisältyy kohteena Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016 -kohdeluetteloon ja maakuntakaavan alueluetteloon. Kohdekuvauksen mukaan alue on maakunnallisesti arvokasta sosiaalihuollon rakennusperinnön historiaa ja kehitysvaiheita kuvaava kokonaisuus, jossa on merkittävää valtion rakennusperintöä 1920-luvulta 2000-luvulle asti. Lisäksi alueella olevaa päärakennusta Päivälää koskee asetus valtion omistamista suojeltavista rakennuksista (asetus 480/85), joka sisältyy valtioneuvoston päätökseen nro 14/561/92 Keski-Suomen läänissä sijaitsevien eräiden valtion omistamien rakennusten suojelusta. Asetussuojelupäätös edellyttää suojelutavoitteiden määrittelyä lailla rakennusperinnön suojelemisesta (2010) tai asemakaavan laatimista jossa arvorakennukset suojellaan tarkemmin määräyksin.

Kuhankosken sotilasvirkatalon ja alueen suojelun ja suojelumääräysten osalta on kuultava museoviranomaisia. Alueen maakunnalliset arvot on huomioitava yksityiskohtaisemman suunnittelun lähtökohtina.

Lausunnon on valmistellut maakunta-arkkitehti Liisa Bergius, liisa.bergius@keskisuomi.fi, p. 0405902296.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.